

Protestantse Gemeente Franeker

Beleidsplan 2023-2027

Algemeen	2
Diaconie	4
Pastoraat	9
Jeugd	12
College van Kerkrentmeesters	13
Liturgie	16

Visie voor de PGF

- **Wij zijn gestalte van het Lichaam van Christus**

Wij geloven dat de wereldwijde kerk gestalte is van het Lichaam van Christus. De Protestantse Gemeente Franeker maakt deel uit van die wereldwijde kerk. Dit betekent dat wij geroepen zijn om te doen wat Jezus Christus ons heeft opgedragen: elkaar lief te hebben. Onze geloofsgemeenschap wil aan deze opdracht van de Heer handen en voeten geven.

- **Kerk zijn we samen**

Ieder mens heeft van God unieke gaven gekregen. Wij zijn geroepen om die gaven bij onszelf en bij anderen op het spoor te komen, om ze tot bloei te laten komen, en om ze in te zetten in de dienst van onze opdracht: elkaar lief te hebben. We zoeken daarvoor samenwerking in oecumenisch verband, met andere geloofsgemeenschappen en organisaties.

- **De bijbel is onze inspiratiebron**

Voor deze roeping vinden we inspiratie en bemoediging in de Bijbel. Om die reden is de eredienst voor onze gemeenschap een centraal moment, waar de Schrift wordt geopend, waar hoop wordt verkondigd en de sacramenten worden bediend. We doen dat met liefde en waardering voor onze traditie en met openheid voor verandering en vernieuwing.

- **Jezus staat centraal**

Wij leven in het licht van het evangelie van Jezus Christus. In dat licht zijn wij uitgenodigd om het zout van de aarde te zijn en het licht in de wereld. In de gemeente, in de stad en in de samenleving om ons heen. Als gemeenschap zoeken we naar mogelijkheden om de opdracht van Jezus om elkaar lief te hebben te delen met de mensen en de wereld om ons heen. We doen dat in ontmoeting en gesprek, en in gezamenlijke dienst aan de wereld.

Speerpunten van beleid

Aan deze visie kan op velerlei manieren gestalte worden gegeven. Omdat het de voorkeur verdient om een paar dingen goed te doen in plaats van veel dingen half komen we tot een tweetal speerpunten van beleid.

1. Jeugd, jongeren, randleden

Aan het afhaken van jeugd, jongeren en randleden liggen maatschappelijke ontwikkelingen ten grondslag waar de PGF geen invloed op heeft. Het is van belang dat we ons realiseren dat we geen uitzondering vormen op deze ontwikkelingen en dat we daarom het tij niet eenvoudig zullen kunnen keren.

Tegelijk is het zo dat veel mensen wel op zoek zijn naar zin en naar bezielde verbanden. Ze zoeken naar ruimte waar ze zich thuis voelen, waar hun vragen aan de orde komen, waar ze volop serieus worden genomen, waar hun geloof tot bloei kan komen, waar andere muziek kan klinken en andere manieren gelden, etc. Hier zien wij mogelijkheden en kansen. Het gaat dan niet primair om het organiseren van spectaculaire initiatieven en activiteiten, maar vooral om het creëren van mogelijkheden en verbanden waarin mensen gezien en gehoord worden, voor vol worden aangezien, erbij horen en mee mogen doen, en dan niet op onze voorwaarden maar op hun eigen. Doel is dan ook niet het vullen van de kerkbanken op zondagmorgen. Als gestalte van het Lichaam van Christus hebben wij de uitdagende opdracht om het geloof door te geven, in een taal en in vormen die door de volgende generatie kunnen worden verstaan. En om die taal en vormen op het spoor te komen zullen we eerst en vooral ons oor te luisteren moeten leggen bij de mensen die deze taal en vormen machtig zijn: diezelfde volgende generatie. We gaan op zoek naar mogelijkheden en kansen om hen op te zoeken en te ontmoeten daar waar zij zich bevinden, om met hen in gesprek te gaan, van hen te leren, en te onderzoeken hoe we hen in hun situatie van dienst kunnen zijn.

2. Een bescheiden maar uitgesproken presentie in Franeker

De PGF is met 2151 leden een forse organisatie in Franeker, en het grootste kerkgenootschap. Het aantal actief betrokken kerkleden is echter een stuk kleiner, en deze realiteit noopt tot bescheidenheid. In alle bescheidenheid heeft de PGF met het oog op haar presentie in de stad en daarbuiten wel een aantal formidabele troeven in handen: de zondagse eredienst, waarin we het evangelie mogen horen en elkaar mogen ontmoeten, haar gebouwen (vooral natuurlijk de Martinikerk) en haar diaconale activiteiten.

- Het bezit van de Martinikerk is een voorrecht dat de PGF verplicht om het gebouw te vullen met activiteiten die goed zijn voor Franeker en die tegelijkertijd een vorm van christelijke presentie in de stad zijn. In de eerste plaats is dat de zondagse eredienst, waaraan we veel zorg en aandacht besteden. Maar er is veel meer mogelijk. Hier valt te denken aan een veelheid van culturele activiteiten (muziek, beeldende kunst), aan beschikbaarheid voor Franeker evenementen (denk aan de agrarische dagen), maar ook aan het kerkgebouw als stilteplek (liefst het hele jaar rond dagelijks open) en als inloophuis (met pastorale presentie?). De Rank biedt talloze mogelijkheden voor ontmoeting (gesprekskringen, leerhuizen, etc.) maar leent zich ook voor nieuwe vormen van ontmoeting met jongeren en randleden (maaltijden, geloofsgesprekken, etc.) en voor missionair-diaconale activiteiten (inloophuis, warme huiskamer, etc.).
- In haar diaconale activiteiten is de PGF volop present in Franeker. Denk daarbij aan de betrokkenheid bij de voedselbank, de kledingbank, de vluchtelingenopvang, het interkerkelijk diaconaal overleg, etc. Ook valt te denken aan het werelddiaconaat, de intensieve betrokkenheid van (leden van) onze gemeenschap bij activiteiten wereldwijd. Natuurlijk kunnen deze activiteiten worden uitgebreid, en bovendien kan in deze presentie aansluiting worden gezocht bij en samenwerking met derden (andere geloofsgemeenschappen, gemeentelijke instanties, maatschappelijke initiatieven, etc.) om zo de aanwezigheid van de gemeenschap in de stad als zoutend zout te versterken.

Het is van belang om over deze vormen van presentie helder en transparant te communiceren. Daartoe wordt een commissie voor communicatie ingesteld.

Beleidsplan Diaconie

Diaconie

In haar diaconale activiteiten is de PFG volop present in Franeker. Denk daarbij aan de betrokkenheid bij de voedselbank, de vluchtelingenopvang, het interkerkelijk diaconaal overleg, etc. Ook valt te denken aan het werelddiaconaat, de intensieve betrokkenheid van (leden van) onze gemeenschap bij activiteiten wereldwijd.

De Bijbel is onze inspiratiebron

Hoewel meerdere teksten de diaconale opdracht uitdragen, mogen de woorden die Jezus ons leerde en die Mattheüs heeft opgeschreven, als onze basis worden beschouwd: “Ik had honger en u hebt mij te eten gegeven. Ik had dorst en u heeft mij te drinken gegeven. Ik was een vreemdeling maar u heeft mij in uw huis uitgenodigd. Ik had niets om aan te trekken maar u heeft mij kleren gegeven. Ik was ziek maar u heeft mij opgezocht. Ik zat in de gevangenis maar u bent bij mij geweest. Toen u dit voor één van mijn minste broeders deed, deed u het voor mij” (Mattheus 25: 35-36, 40). Uit deze tekst kunnen al onze basisopdrachten worden gehaald: eten, drinken, kleding, onderdak verstrekken én omzien naar elkaar.

Onze missie

Het diaconaat is, hoewel de organisatie primair berust bij de Diaconie, een taak voor de gehele gemeente. Zo nodig moet, in geval van acute financiële of sociale nood, hulp worden geboden in welke vorm dan ook. Wij vinden het de taak van de gehele gemeente om zich onbaatzuchtig in te zetten voor een ander en vooral daar te helpen waar geen helper is.

Organisatie

In de Diaconie zit minimaal drie ambtsdragers, dat mogen er meer zijn. De voorzitter van de Diaconie is ambtsdrager. De secretaris, penningmeester en overige leden kunnen ambtsdrager of vrijwilliger zijn. De voorzitter van de Diaconie, of één van de andere ambtsdragers uit de Diaconie, is lid van de kleine kerkenraad. Alle ambtsdragers van de werkgroep Diaconie worden uitgenodigd voor de grote kerkenraad. Iedere vijf jaar wordt een beleidsplan opgesteld en uitgewerkt in jaarplannen.

Jaarplan 2023-2027

De Diaconie is een actieve werkgroep van de PGF, volop present in Franeker en zoekt in deze presentie aansluiting bij en samenwerking met derden (andere geloofsgemeenschappen, gemeentelijke instanties, maatschappelijke initiatieven, etc.) om zo de aanwezigheid van de gemeenschap in de stad als zoutend zout te versterken.

Activiteiten

De Diaconie geeft middels terugkerende activiteiten handen en voeten aan de opdracht die Jezus ons gegeven heeft: elkaar lief te hebben. De gemeente en de mienskip worden, waar mogelijk, betrokken bij de activiteiten.

- De diaken zorgt ervoor dat eventueel ingebrachte voorbeden uit de gemeente voor aanvang van de dienst worden doorgegeven aan de predikant.
- Tijdens de avondmaaldiensten in de Martinikerk, en in de zorgcentra, zorgen de diakenen voor het gereedmaken van de avondmaaltafel en de bediening van brood en wijn. Voor diegenen die niet naar de kerk kunnen komen is er gelegenheid het avondmaal thuis te vieren. De avondmaalcollectes zijn altijd voor een diaconaal doel en worden door de Diaconie vastgesteld.

- Het collecterooster wordt opgesteld door de Diaconie. Tijdens de kerkdienst wordt gecollecteerd voor de kerk en voor de diaconie. Eén keer per maand, en gedurende de 40-dagentijd, wordt gecollecteerd voor een doel van Kerk In Actie.
- Gemeenteleden zijn betrokken bij het collecteren tijdens de kerkdiensten. Wordt gecollecteerd voor een specifiek doel, dan zorgt de diaken voor een toelichting.
- Het organiseren van een jaarlijkse diaconale eindejaarsmaaltijd.
- Indien nodig financiële ondersteuning bieden waar dat nodig is, zoals aan de regionale voedselbank.
- Daar waar in de samenleving kwetsbare individuen of groepen dreigen ten onder te gaan ontplooit de Diaconie waar nodig en mogelijk, sociale en maatschappelijke activiteiten en wijst zodoende de samenleving op haar verantwoordelijkheid, zoals bij de tijdelijke opvang van asielzoekers.
- Het samen met de diaconieën en caritas uit de gemeente Waadhoeke participeren in het Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO).
- De Diaconie organiseert jaarlijks in samenwerking met de ZWO commissie een diaconale middag op de eerste zaterdag van de 40-dagentijd (zie paragraaf ZWO).
- De Diaconie ondersteunt de Ziekendienst bij de activiteiten rondom de Oogstdienst (zie paragraaf Ziekendienst).

Voornemens

Naast alle activiteiten die al uitgevoerd worden ten behoeve van de eigen gemeenteleden, willen we op zoek gaan naar mogelijkheden en kansen om de jeugd, jongeren en randleden op te zoeken en te ontmoeten daar waar zij zich bevinden en te onderzoeken hoe we hen in hun situatie van dienst kunnen zijn. We agenderen in de Diaconie:

2023 Hoe bereik je randleden? Hoe bereiken randleden ons?

2024 Hoe dragen we in de stad (en de omgeving) bij aan een positieve beeldvorming van onze diaconale activiteiten? Uitwerken bloemengroet aan iemand uit Franeker/Waadhoeke. Dus niet een vervanger van de bloemengroet van de Ziekendienst maar een aanvulling daarop.

2025 Hoe benutten we de Martinikerk/De Rank als uitvalsbasis voor het versterken van de christelijke presentie in de stad? Bereiken we degenen die we willen bereiken met de activiteiten die we al organiseren, of zijn er aanpassingen nodig/mogelijk waarmee we een bredere doelgroep bedienen? M.a.w. 'wees welkom in de kerk'.

2026 Hoe schakelen we vaker en meer de gemeente en mienskip in bij onze diaconale activiteiten?

2027 Hoe betrekken we de jeugd en jongeren bij onze diaconale activiteiten?

Financiën

De diaconie stimuleert de gemeente een financiële bijdrage te leveren opdat degenen die dit het meest nodig hebben geholpen kunnen worden. De diaconie heeft daarbij geen financieel winst oogmerk. De verkoop van de collectebonnen vindt plaats via het Kerkelijk Bureau. De Diaconie informeert de PGF over de activiteiten en het inzamelen en de besteding van de gaven via de Binding.

Kerkrijden

Het organiseren van het kerkrijden is een diaconale taak die wordt uitgevoerd door een vrijwilliger. De contactgegevens hiervan staan vermeld in de Binding.

Hervormde Stichting Beheer Diaconale Goederen

De diaconie heeft de onroerende goederen in 1989 ondergebracht in de Hervormde Stichting Beheer Diaconale Goederen Franeker. Statutair is vastgelegd dat het bestuur van de stichting dient te bestaan uit minimaal 5 personen, waarvan minimaal de helft benoemd door het college van diakenen van de PGF. De Stichting Beheer informeert de Diaconie en Kerkrentmeesters over het (uit-)gevoerde financieel beleid.

Beheer Stichting Tamminga-Sangers Fonds

De Stichting Tamminga-Sangers Fonds is een aparte stichting, ontstaan uit de Stichting Vrienden Hervormd Rusthuis Nieuw Klaarkamp. Statutair is vastgelegd dat het bestuur van de stichting dient te bestaan uit minimaal 5 personen, waarvan 3 benoemd door het college van diakenen van de PGF, een uit de bewonerscommissie en een professioneel werkzaam uit de betrokken organisatie, thans Zorggroep Patyna. In principe wordt tweemaal per jaar vergaderd. De renteopbrengsten van het legaat komen ten goede aan de bewoners van de verzorgingstehuizen in Franeker.

Ziekendienst

De Ziekendienst is een aparte commissie waarvan de financiële controle door de Diaconie wordt uitgevoerd. De namen en telefoonnummers van de contactpersonen van de ziekendienst staan vermeld in de Binding.

Organisatie

De ziekendienst heeft een groep van vaste ziekenbezoekers die kunnen worden ingezet voor het afleggen van de ziekenbezoeken. Contactpersonen die ziekmeldingen doorgeven maar deze zieke graag zelf willen bezoeken kunnen dit uiteraard bij de ziekendienst aangeven.

Activiteiten

De Ziekendienst is verantwoordelijk voor het;

- fungeren als aanspreekpunt voor ziekmeldingen: iedereen die op de hoogte is van een zieke (thuis of in het ziekenhuis) geeft dit zo spoedig mogelijk door aan de ziekendienst,
- doorgeven van de ziekmeldingen aan de predikanten en het Kerkelijk Bureau (i.v.m. de kerk/ziekenbrief),
- coördineren van het ziekenbezoek,
- zorgdragen voor de bloemengroet: de contactpersonen van de ziekendienst zorgen dat er iedere week tijdens de eredienst een bos bloemen in de kerk staat. Na de dienst bezorg worden de bloemen bezorgd bij het zieke gemeentelid,
- versturen van kaartjes aan de zieken,
- organiseren van bezoeken aan ziekenhuizen en zorgcentra,
- organiseren van de Paasactie: voorafgaand aan Pasen wordt bij de doelgroep van de ziekendienst een bloemetje bezorgd,
- organiseren van de Oogstdienst: in samenwerking met de Diaconie worden fruitbakjes gemaakt en bezorgd bij de tehuizen en na afloop van de Oogstdienst door gemeenteleden bezorgd bij oudere en zieke gemeenteleden. Hierbij wordt gestreefd naar contact tussen gevende en ontvangende gemeenteleden (zie paragraaf jaarlijkse activiteiten Diaconie).

Financiën

De Ziekendienst is een aparte commissie waarvan de financiële controle door de Diaconie wordt uitgevoerd. De Ziekendienst informeert de PGF over de activiteiten en het inzamelen en de besteding van de gaven via de Binding.

ZWO

De activiteiten voor Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (ZWO) is een diaconale taak, uitgevoerd door een aparte commissie. Afstemming tussen de Diaconie en de ZWO vindt plaats door een ambtsdrager/vrijwilliger die deelneemt aan beide werkgroepen.

Onze missie

Het stimuleren van deelname en interesse van de gemeente bij het werelddiaconaat.

Organisatie

De taakgroep ZWO van de Protestantse Gemeente Franeker geeft financiële steun aan projecten in het buitenland die een binding hebben met de regio Franeker. De ZWO heeft minimaal vier bestuursleden (ambtsdragers/vrijwilligers) en acht keer per jaar overleg. Naast de voorzitter, secretaris en penningmeester is er een vaste afvaardiging vanuit de Diaconie.

Het logo van de ZWO, in de kleuren van de PKN, symboliseert met twee handen het geven en ontvangen.

Werelddiaconaat

De eerste zondag van februari is de zondag voor het werelddiaconaat vanwege de hulp die Nederland in 1953 uit heel de wereld ontving na de watersnoodramp die in de nacht van 31 januari op 1 februari grote delen van Zeeland, Zuid-Holland en Brabant onder water zette. Er waren bijna 1.800 doden en 72.000 mensen werden geëvacueerd en ook de materiële schade was groot. Uit heel de wereld is toen hulp geboden; voedsel en allerlei goederen om de slachtoffers te helpen. Uit dankbaarheid voor de hulp die toen ontvangen is hebben de Nederlandse kerken de eerste zondag van februari voor een werelddiaconaatdienst vastgesteld. Om die dankbaarheid ook in daden om te zetten en waar mogelijk zelf ook hulp te verlenen aan mensen en gebieden in de wereld die net als Nederland in 1953 in rampzalige omstandigheden verkeren.

Ontwikkelingssamenwerking

Twee keer per jaar organiseert de taakgroep ZWO de zondagse viering. In deze viering wordt extra aandacht besteed aan één van de projecten die gesteund worden door de ZWO.

Activiteiten

De ZWO richt zich bij het geven van financiële steun op vier thema's:

1. ZWO classis Fryslân, Ring Franeker <https://www.classisfryslan.nl/Gemeenten>
2. Een groot internationaal project met langere looptijd
3. Aansprekende internationale projecten van Kerk In Actie
4. Kleine lokale internationaal georiënteerde initiatieven

Alle projecten moeten aan de ANBI en/of CBF voorwaarden voldoen.

1. De ZWO classis Fryslân zet zich al jaren in voor gezamenlijke projecten en vanuit de gemeente Franeker ondersteunen we dit. De keuze van de projecten wordt bepaald in de ZWO classis vergaderingen waar twee keer per jaar alle ZWO en evangelisatiegroepen van de classis Fryslân, Ring Franeker (= Noord-West Fryslân) bijeenkomen. In 2022 is gekozen voor een meerjarig project **Fryslân foar Moldavië van Kerk In Actie**. In het kerkelijk magazine *De Binding* en via toelichtingen op de collectes wordt aandacht gevraagd voor de projecten. De ZWO ondersteunt de classis niet alleen met geld maar ook door het inzamelen van postzegels en ansichtkaarten in de Martinikerk en de Rank in Franeker.

2. De ZWO steunt een specifiek project voor langere tijd en betreft hierbij de gemeente zodat het ZWO werk dichterbij komt. Zo zamelt de Protestantse Gemeente Franeker vanaf de zomer van 2022 zegels en spaarkarten van de supermarkt ten behoeve van vluchtelingen. Volle spaarkarten, met elk een waarde van € 2,50, kunnen worden ingeleverd in de daarvoor bestemde brievenbussen in de Martinikerk en het kerkelijk bureau. Vanaf 2022 steunt de ZWO de hulpprogramma's van Blessed Generation in Kenia. De Friese Ria Fennema vestigde zich in 2001 permanent in Kenia om daar een weeshuis over te nemen in Ruiru, vlakbij Nairobi. Samen met haar man kunnen ze nu op drie locaties de hulpprogramma's van Blessed Generation.
3. Naast de grote projecten gaat er regelmatig een financiële bijdrage naar initiatieven van Kerk In Actie. Daarnaast wordt jaarlijks in de 40-dagentijd, in samenwerking met de Diaconie, een bijdrage geleverd aan de *Paasgroetenactie* van Kerk in Actie waarbij ansichtkaarten worden verstuurd aan gevangenen in Nederland en het buitenland.
4. Ook worden kleinere lokale initiatieven gesteund, onder andere de 40-dagen kalender van Bitgum-Bitgummole-Ingelum-Marsum-Franeker. De opbrengst van deze kalender is bestemd voor de Stichting Leff van Eman en Hillie Veneman op Java in Indonesië.

Voornemens

Naast de activiteiten die worden uitgevoerd in samenwerking met andere ZWO commissies binnen de classis Fryslân, willen we samenwerking opzoeken met de jeugd, jongeren en randleden van onze gemeente en verbinden met onze broeders en zusters wereldwijd. We agenderen in de ZWO:

- 2023 Hoe schakelen we vaker en meer de gemeente en *mienskip* in bij onze activiteiten? We gaan in de activiteitengids een koffieochtend/middag laten opnemen waarin we onze projecten toelichten en het zendingswoordenspel spelen.
- 2024 Hoe zorgen we voor meer presentie in de stad? Kunnen we op de Agrarische Dagen met een stand aandacht besteden aan één van de door ons ondersteunde projecten? Via het project Blessed Generation is het mogelijk een schaatsclinic te organiseren. Hoe kunnen we dit voor een zo breed mogelijke doelgroep organiseren?
- 2025 Hoe betrekken we jongeren bij ZWO? Via het project Blessed Generation is het mogelijk een bouwreis te organiseren naar Kenia. Hoe kunnen we het voor jongeren mogelijk maken deel te nemen aan deze reis?
- 2026 Hoe maken we het werk van de ZWO zichtbaar in de gemeente? Gaat de reis naar Kenia door, dan willen we graag presentaties en lezingen verzorgen bij verenigingen etc.
- 2027 Hoe schakelen we vaker de gemeente en de *mienskip* in? Kunnen we, in samenwerking met de werkgroep communicatie, via nieuwe kanalen informatie geven over de projecten die we steunen en het inzamelen van de gaven?

Financiën

De ZWO is een aparte commissie waarvan de financiële controle door de Diaconie wordt uitgevoerd. De ZWO informeert de PGF over de activiteiten en het inzamelen en de besteding van de gaven via de Binding.

Beleids- en reorganisatieplan pastoraat

Visie op pastoraat

De evangelist Johannes gebruikt meerdere beelden om de betekenis van Jezus Christus weer te geven, zoals Jezus als het Licht der wereld, de Waarheid, de ware Wijnstok en de Goede Herder. Ons pastoraat enten we op dat laatste beeld, Jezus als de goede Herder. Jezus is onze Herder en van Hem leren wij elkaar te hoeden. Het Hebreeuwse woord voor herder is innig verwant met het woord zien in de zin van omzien, hoeden en weiden. Dat omzien naar elkaar is het cement van onze gemeenschap. De verbondenheid die wij mede via het pastoraat proberen op te bouwen in de Protestantse gemeente Franeker komt mooi terug in het Friese woord 'mienskip'. Binnen en buiten de Martinikerk willen we geloofsgemeenschap zijn vanuit het goede dat we leren van Jezus als onze herder. Het omzien naar elkaar, het op elkaar betrokken zijn, elkaar leren zien en verstaan door de ogen van de goede Herder, dat zien we als het wezen van pastoraat.

Categoriaal pastoraat

In meerdere bijeenkomsten van de Pastorale Raad hebben we afgesproken om het pastoraat op een nieuwe wijze vorm te geven. We laten het wijkmodel grotendeels los. Alleen op het niveau van de contactpersonen blijft het gehandhaafd. We kiezen voor een andere invalshoek, één die minder afhankelijk is van wel of geen ouderling of pastoraal bezoeker in een wijk. Het vervullen van vacatures bleek immers steeds lastiger te worden. We hebben als pastorale raad gekozen voor wat in vaktaal het *categoriale pastoraat* heet.

De pastorale aandacht zal nu geboden worden door middel van verschillende groepen van mensen met een gedeelde levenssfeer. Dit noemen we het categoriaal pastoraat. Leeftijd is daarbij een richtlijn. Het gaat vooral om een gedeelde levenssfeer. Door het organiseren van bepaalde activiteiten voor deze groepen hopen wij het omzien naar elkaar te stimuleren. Het betekent overigens niet dat alle pastorale activiteiten alleen in deze groepen plaatsvinden.

Voor iedere leeftijdsgroep is een ouderling of pastoraal medewerker het eerste aanspreekpunt. Die ouderling of pastoraal medewerker organiseert samen met anderen activiteiten waar mensen elkaar ontmoeten en beter leren kennen. Daarmee hopen we het onderlinge omzien naar elkaar te stimuleren. Voor de indeling van de categorieën is leeftijd een richtlijn maar zeker geen harde begrenzing.

Leeftijdsindeling categoriaal pastoraat

De leden van de PGF kunnen dan in de volgende categorieën worden ingedeeld:

- **Groep 'groeiers'** (0-18 jaar)

De kinderen in deze leeftijdscategorie kunnen op diverse manieren worden ingewijd in het geloof en in onze geloofsgemeenschap. Hier valt te denken aan jeugdclubs, aan kindernevendienst, aan vormen van catechese, en ook aan incidentele activiteiten als Sint-Maarten in de Martini, een Taizé-reis, etc. De verantwoordelijkheid voor deze categorie ligt bij de jeugdouderingen en de jeugdraad, maar het is van belang om onze pastorale inzet hier te versterken.

- **Groep 'starters'** (18-30 jaar)

Een starter is een jonge man of vrouw die gaandeweg losser raakt van het ouderlijk huis. Hij of zij zal in toenemende mate zelf zijn of haar leven vormgeven, en voor de een verloopt dit proces vanzelfsprekender dan voor de ander. Sommigen zullen deze periode van keuzes maken en de vleugels uitslaan beleven als een tijd van vrijheid, terwijl anderen merken dat keuzes maken niet vanzelf gaat en dat vrijheid ook veeleisend is. We denken hier aan jongeren die

gaan studeren (en evt. op kamers gaan wonen), jonge mensen die alleen gaand zijn en op zichzelf gaan wonen, jonge mensen die gaan samenwonen of trouwen, en mensen die net begonnen zijn met het stichten van een gezin. Voor deze groep kan een divers aanbod van gespreksgroepenpastoraat, doelgroepenpastoraat en netwerkpastoraat worden gedaan. Dat gebeurt nu al in de jongerenbijeenkomsten op vrijdagavond en in de maaltijdbijeenkomsten voor 20+jongeren bij ds. Ypma thuis.

- **Groep 'bouwers'** (30-50 jaar)

De gemeenteleden in de leeftijdsgroep van circa 30 tot 50 jaar zijn vaak in een fase van opbouwen en settelen, op het gebied van relaties, wonen, gezin en werk. Het kan een leuke tijd zijn met mooie levenservaringen, maar vaak vraagt de combinatie van deze zaken ook veel aandacht en energie, zeker omdat de wereld om ons heen ook steeds sneller lijkt te draaien, meer eisen stelt en complexe keuzes vraagt. Niet voor niets ervaren velen dan ook de behoefte om te ontspannen en "goed te zorgen voor jezelf", gevoed te worden met diepgang, schoonheid en bezinning en ervaringen te kunnen delen met leeftijdsgenoten. Bovendien ervaart niet iedereen deze fase als een leuke tijd, bijvoorbeeld wanneer je geconfronteerd wordt met relatieproblematiek, met opvoedingsmoeilijkheden, met beperkingen door ziekte, etc. Ook voor deze leeftijdscategorie denken we aan een divers aanbod van gespreksgroepenpastoraat, doelgroepenpastoraat en netwerkpastoraat. Zo valt te denken aan gespreksgroepen voor jonge ouders, groepen over geloofsopvoeding, gesprekskringen over relevante maatschappelijke, religieuze en filosofische thema's en vragen, etc.

- **Groep 'plussers'** (50-70 jaar)

De groep 'Plussers' wordt ook wel omschreven als de 'sandwich'-generatie: tussen de zorg voor opgroeiende (klein)kinderen en ouders in, tussen werk en pensioen in. Mensen die nog (volledig) actief zijn in het arbeidsproces, waarvan de kinderen een (vervolg)opleiding volgen, nog thuis of op kamers wonen. Mensen die met (vroeg)pensioen gaan of zijn, waarvan de kinderen echt de deur uit zijn, die grootouders zijn, op kleinkinderen passen en tegelijkertijd meer tijd moeten besteden aan de voor zorg voor hun eigen ouders. Mensen die worden geconfronteerd met verlieservaringen op het gebied van relaties of gezondheid. Voor deze groepen geldt dat de mogelijkheden en behoeften om aan (pastorale) activiteiten deel te nemen heel verschillend kunnen zijn. Pastoraat heeft daarbij een brede betekenis en bevat elementen van ontmoeten, inspireren, activeren, leren, vieren en dienen.

- **Groep 'nestors'** (70 jaar en ouder)

Van deze groep gemeenteleden is een deel nog zeer actief, heeft een druk leven met veel activiteiten. Maar ook zijn er ouderen die mede door hun hoge leeftijd beperkt worden in hun activiteiten. Deze groep vraagt dus om een gedifferentieerd aanbod. Een groot deel van deze senioren vraagt niet om klassiek pastoraal aanbod. Wel zou hier te denken zijn aan gespreksgroepenpastoraat, doelgroepenpastoraat en netwerkpastoraat. Een kleiner deel van deze groep vraagt wel om intensievere pastorale zorg. Het uitvragen van de behoefte aan pastoraat onder deze leeftijdscategorie helpt om de gewenste differentiatie te realiseren.

Het crisispastoraat, het pastoraat in de tehuizen en de passende pastorale zorg voor mensen die leven met een beperking zijn niet opgenomen in het categoriale pastoraat, maar we gaan bij deze groep passende vormen van pastorale zorg opzetten.

Ouderenpastoraat

Saxenord/Saxenstate

Froonacker

Botniahuis

Theresia

Roordastate
Parkstate
Keningstate
Westerpoort

Twee coördinatoren voor contactpersonen

Bijzondere situaties

Soms doen er zich bijzondere omstandigheden voor, zoals ziekte, geboorte, jubilea, bijzondere verjaardagen. Als u dit laat weten aan de predikant of de aanspreekpersoon van het betreffende categoriale team, kunt u extra bezoek verwachten.

Bij ziekenhuisopname en overlijden wordt ook de predikant ingeschakeld. Op hem kan eveneens een beroep gedaan worden in die gevallen dat u behoefte heeft aan gesprek of begeleiding. Bijvoorbeeld na een kerkdienst, met een briefje, een e-mail of per telefoon, via de scriba, of via een kerkenraadslid of een ander gemeentelid.

Er is altijd ambtsgeheim. Gesprekken worden gevoerd in vertrouwelijkheid, solidariteit en bescheidenheid. En in vertrouwen op Gods zegen.

Jaarplanning 2024

Vanaf januari 2024 beginnen we aan het in praktijk brengen van de reorganisatie van het pastoraat. We vervangen het wijk-gestructureerd pastoraat door het categoriale pastoraat. Een aantal dingen moet daarvoor geregeld worden:

- Het opzetten van een goede werkwijze en samenwerking van de categoriale teams, de contactpersonen, de predikant en de pastoraal werker.
- Het samenstellen van teams voor de verschillende leeftijdscategorieën.
- Het opzetten van bij de leeftijdsgroepen passende activiteiten.
- Het opbouwen van een goede relatie tussen aanspreekpersonen, ouderlingen en pastoraal bezoekers.
- Aan het eind van het jaar, maar ook in de tussentijdse vergaderingen, evalueren we de wijze waarop het categoriaal pastoraat functioneert.
- Nagaan hoeveel ouderlingen er nodig zijn voor het goed functioneren het pastoraal team in kerkenraad, eredienst en pastorale team.
- Bezinnen op de relatie tussen Pastorale team/raad en ziekdienst
- Afstemmen hoe we pastorale betrokkenheid bij geboorte, huwelijk, en jubilea invullen.
- Het opzetten van passend aanbod van pastoraat voor mensen met een beperking.

Beleidsplan Jeugdwerk

Het beleidsplan 2023-2027 van de Protestantse Gemeente Franeker benoemt het jeugdwerk tot een van de twee speerpunten van beleid: “We gaan op zoek naar mogelijkheden en kansen om hen op te zoeken en te ontmoeten daar waar zij zich bevinden, om met hen in gesprek te gaan, van hen te leren, en te onderzoeken hoe we hen in hun situatie van dienst kunnen zijn.”

Deze beleidskeuze is in lijn met de kerkorde van de PKN, die voorschrijft dat de gemeente “zoekt naar mogelijkheden om het geloof tot uitdrukking te brengen in de sociale en culturele verbanden waarin de jeugd zich oriënteert” (KO XI.4) en dat de gemeente er blijk van geeft naar haar jonge leden te willen luisteren en een op hun situatie afgestemd beleid te voeren (KO Ord. 9, art. IV.6.1). De verantwoordelijkheid voor het werken met jeugd en jongeren berust bij de kerkenraad, en binnen de kerkenraad zijn de jeugdouders de ambassadeurs van de jeugd en de jongeren.

Wat zijn we van plan?

We nemen ons uitgangspunt eerst in het zoeken naar mogelijkheden om jongeren te ontmoeten en met hen in gesprek te gaan. Het ligt voor de hand om dit voor de verschillende leeftijdsgroepen op verschillende manieren te doen. We onderscheiden daarvoor de volgende doelgroepen:

Leeftijd 6-12 jaar

- Kindernevendienst (1x per maand)
- Contacten via school, kerkschooldiensten, etc.
- Incidentele activiteiten (Sint-Maarten in de Martini, challenges)
- Andere mogelijkheden?

Leeftijd 12-18 jaar

- Jeugdgroepen op vrijdagavond
- Incidentele activiteiten (challenges, reis naar Taizé, etc.)
- Andere mogelijkheden?

Leeftijd 18+

- Maaltijd en gesprek op vrijdagavond bij de dominee
- Andere activiteiten?
- Hier vooral mogelijkheden exploreren: hoe komen we in gesprek?

Jonge ouders

- Maaltijd en gesprek (een brunch op zondag?)
- Gespreksavonden over geloofsopvoeding?
- Andere mogelijkheden?

Het diaconale werk van de gemeente (de betrokkenheid bij veel maatschappelijke en ondersteunende projecten) is een belangrijke manier om verbindingen te leggen tussen kerk en stad. Is het mogelijk om jongeren sterker bij deze diaconale projecten te betrekken, om jongeren zeggenschap te geven in de keuze aan welke projecten de PGF meewerkt, en om jongeren zich als vrijwilliger te laten inzetten bij deze projecten? Het is aan te bevelen om over deze vragen in gesprek te gaan met de Diaconie en daar een gezamenlijk beleid op te bedenken.

Beleidsplan College van Kerkrentmeesters

Beleid en strategie

In haar visie zijn de komende jaren de speerpunten van beleid van de Protestantse Gemeente van Franeker:

- jeugd, jongeren en randleden
- een bescheiden, maar uitgesproken presentatie in Franeker

Daarbij kunnen we een aantal krachtige troeven inzetten:

- de huidige gebouwen (Martinikerk en de Rank) met ruimte voor ontmoeting en bezinning
- de huidige technische mogelijkheden van beeld en geluid

Mogelijkheden zien wij in:

- het verder professionaliseren van beeld, geluid en verlichting
- het verder verduurzamen van de gebouwen.
- realiseren van prettige werkplekken in Martinikerk (consistorie, bovenzaal) en Rank (jeugd ontmoeting)

Uitdagingen daarbij zijn:

- inkomsten - teruglopende inkomsten in de nabije toekomst
- uitgaven - oplopende onderhoudskosten
- uitvoering - bemensing van het College van Kerkrentmeesters (CvK) en andere vrijwilligers

Om invulling te geven aan de genoemde speerpunten zullen de nodige middelen moeten kunnen worden ingezet. Vanuit haar verantwoordelijkheden heeft het CvK hierin een middelengerichte rol, als adviseur van de kerkenraad en als bewaker van de middelen en financiële processen. Wij dragen zorg voor de Protestantse Gemeente en hebben daarbij een onderverdeling op drie hoofdthema's: organisatie(mensen), gebouwen en financiën.

Organisatie

Wij zijn een levende gemeente met veel vrijwilligers. De diensten worden goed bezocht (zowel fysiek als online) en wij zijn gezegend met een zeer bekwame predikant. Dit alles wordt ondersteund door een professionele organisatie met een ouderenwerker, kerkelijk bureau, koster en een top organist

Wij zijn van mening dat een professionele organisatie met betaalde krachten belangrijk is. Wij zien een invulling van een professionele jeugdwerker met een aantal jeugdondersteuners als een kans voor onze gemeente. Daarnaast vinden wij dat onze kerkelijke medewerkers en vrijwilligers goed gefaciliteerd moeten worden door bijvoorbeeld trainingen of andere tools. Daarnaast moet helder zijn wat van ieder wordt verwacht.

Concreet:

- (Herziene) taakomschrijvingen van diverse vrijwilligersfuncties.
- Faciliteren van alle vrijwilligersfuncties met (budget voor) trainingen en coaching.

Gebouwen

Wij zijn in het bezit van prachtige gebouwen. Onze Martinikerk staat letterlijk midden in het centrum van Franeker. Ons Kerkelijk centrum De Rank heeft uitgebreide vergader- en ontmoetingsmogelijkheden en de Botniastins heeft met de Academie van Franeker een stabiele huurder. De pastorie voldoet aan de eisen van deze tijd en de woning aan de Beatrixstraat is verhuurd.

Wij zien mogelijkheden in het verder verduurzamen van onze gebouwen. Op deze manier willen wij onze CO₂ footprint verlagen. Bovendien zorgt dit voor een stabielere en lagere energierekening.

Wij willen de huidige (kerk)gebouwen duurzaam inzetten ten behoeve van de gemeente en de stad. Met ruimte voor ontmoeting en bezinning voor jong en oud.

Concreet:

- We creëren een ontmoetingsplek voor de jeugd in De Rank.
- Realiseren van een ontmoetingsplek voor een goed gesprek in de consistorie of Botniastins.
- Verdere professionalisering van beeld, geluid en verlichting.
- Verduurzamen van De Rank (nu) en Martinikerk (op termijn).
- Actieve benadering van zangkoren of orkesten (amateurkunst) voor mogelijkheden in de Martinikerk.

Financieel

Wij hebben op dit moment en voor de komende jaren voldoende financiële middelen. De jaarlijkse Actie Kerkbalans levert een solide basis voor onze jaarlijkse begroting. Wel voorzien wij op de middellange termijn een inkomstendaling. Ongeveer 74% komt van leden boven 65 jaar (60% van 70+). Tegelijkertijd stijgen de onderhoudskosten en energiekosten van de gebouwen en stijgen de loonkosten en de kosten voor verbruiksmiddelen.

Wij willen onze financiële middelen duurzaam inzetten zodat we hiermee meer rendement kunnen genereren.

Concreet:

- Wij onderzoeken een andere beheersvorm. Te denken valt aan een vorm waarbij de structurele onderhoudskosten meer buiten de reguliere begroting gebracht kunnen worden.
- Een deel van de leden draagt niets of nauwelijks bij. Wij gaan onderzoek doen naar de beste vorm voor het activeren van leden om bij te dragen naar draagvlak.(kerkabonnements).
- De Martinikerk is ook voor de stad. Wellicht is een actie "Vriend van de Martinikerk" een mogelijkheid om niet-leden bij te laten dragen aan de instandhouding van deze bijzondere kerk. (tegenprestatie, jaarlijks concert met gratis toegang voor de vrienden?).

Jaarplan 2023-2024

In het beleidsplan is een groot aantal belangrijke zaken aangekaart. Voor de nabije toekomst hebben we een aantal speerpunten vastgesteld.

1. verduurzamen Rank

Wij hebben de ambitie om onze gebouwen op een manier te gebruiken dat de impact op ons milieu zo klein mogelijk is. In eerste instantie willen wij De Rank energie neutraal beheren. Dat wil zeggen dat we net zoveel energie gaan opwekken als De Rank verbruikt. Concreet betekent dit dat we een verduurzamingslag gaan maken, dat we elektrisch gaan verwarmen en dat we al de benodigde energie zelf gaan opwekken.

2. Plan maken voor niet bijdragende leden

Onze gemeente draait op vrijwilligers en vrijwillige bijdragen van de leden. Actie Kerkbalans is daarbij de belangrijkste inkomstenbron. De gemiddelde bijdragen liggen iets onder het landelijk gemiddelde. Daarnaast zijn er een aantal adressen die niets bijdragen. Wij zien het als onze taak om de komende periode samen met de ouderlingen een plan te maken hoe wij de 'niet gevers' kunnen benaderen en aan te sporen om wel iets bij te dragen.

3. Beheersvorm Martinikerk bepalen.

Onze Martinikerk is een monumentaal gebouw. Het jaarlijks onderhoud wordt uitgevoerd met behulp van de SIM subsidie (Subsidie Instandhouding Monumenten). De bedragen drukken voor een groot deel op onze begroting en de huidige fluctuerende marktprijzen zijn hierbij een risico. Deze periode gaan wij een andere beheersvorm van onze Martinikerk onderzoeken met als doel de druk op onze jaarlijkse reguliere begroting te verminderen.

Beleidsplan Liturgiecommissie PGF

Uitgangspunten

In een aantal punten een beschrijving van de situatie zoals die nu is.

- De Martinikerk is een prachtig gebouw in de Ster van de elf-steden Franeker. De kerk is toegewijd aan Christus, vriendelijk en dienstbaar aan de stad en verbonden met de wereldkerk. In de lente en de zomer is zij door de week en zaterdag open voor publiek.
- Elke zondag komen mensen naar de kerk om God te vinden en sommigen willen ook ongedwongen zoeken naar meer. We willen in de erediensten tot rust komen en even weg van de drukke wereld.
- In de Martinikerk is de klassiek protestantse liturgie belangrijk, met een centrale preek, zang en een herkenbare orde van dienst.
- Naast de zondagse eredienst zijn er ook andere liturgische activiteiten, zoals zangavonden en bezinningsavonden die de gemeente kunnen opbouwen en de liturgie versterken of aanvullen.

Doelstelling

Het stimuleren van bewustwording, bezinning en voorlichting over de eredienst en het ontwikkelen van beleid en activiteiten die rekening houden met de diversiteit van de gemeente, zoals beschreven in het beleidsplan.

Taakomschrijving

De taken van de liturgiecommissie zijn onder andere:

- * Bezinning op inhoud en vorm van de erediensten
- * Het geven van advies aan de kerkenraad op het gebied van liturgie
- * Het nadenken, opstellen en bespreekbaar maken van verscheidene mogelijkheden om de eredienst te vieren.
- * Faciliteren en stimuleren van initiatieven vanuit de gemeente...
- * Het periodiek evalueren van verschillende vieringen
- * Overleg met de werkgroep liturgisch bloemschikken voor de verzorging van de bloemschikking tijdens bijzondere vieringen

Ergens tussen de uitersten van enerzijds 'alles houden zoals het is' en anderzijds 'alles vernieuwen wat maar vernieuwd kan worden' zoekt de liturgiecommissie haar weg. Die weg gaat de liturgiecommissie in samenspraak en afstemming met wat in de gemeente leeft aan wensen en verlangens. De liturgiecommissie heeft geen eindverantwoordelijkheid. De uiteindelijke beslissingen worden genomen in de kerkenraad.

Samenstelling

Om het werk rond de erediensten goed te organiseren, zijn verschillende interesses nodig in de liturgiecommissie. Daarbij valt te denken: muzikale, liturgische, theologische, maar ook praktisch-organisatorische bekwaamheden. De commissie bestaat uit de volgende personen:

- Predikant
- Organist
- Kerkleden met affiniteit voor liturgie

Werkwijze en verantwoording

- De liturgiecommissie vergadert zoveel als nodig is en maakt van elke vergadering een verslag en een besluitenlijstje.

- De liturgiecommissie evalueert haar activiteiten van het afgelopen seizoen en maakt een planning voor het volgende seizoen.

Beleid voor de komende jaren (2023-2026)

De liturgiecommissie neemt zich het volgende voor in de komende jaren:

- Op zondagmiddag of -avond een aantal bijzondere bijeenkomsten of diensten organiseren. In deze diensten is er ruimte voor een bepaald accent of een bepaalde doelgroep. Te denken valt aan Johannes de Heer-diensten, Fryske fespers, jeugddiensten en zangavonden. In deze diensten is ruimte voor diversiteit en spreken we wellicht ook mensen aan die op zondagochtend niet de gewoonte hebben om naar de kerk te gaan.
- Het beleggen van avonden om nieuwe liederen aan te leren. Op deze speciale zangavonden wordt de 'schatkist' van onze gemeente uitgebreid en kunnen we de eredienst verrijken en voorzien van meer diversiteit in liedkeuze.
- Een boekbespreking houden over een boek met een interessante beschouwing op liturgie. In deze boekbespreking komen verschillende liturgische onderwerpen aan de orde. De gemeenteleden die deze avond(en) bezoeken worden opgebouwd in hun kennis over liturgie en worden geprikkeld om na te denken over liturgie en vormen daarvan.
- Een voornemen is om in het kader van diversiteit de commissie uit te breiden met een jongere uit de gemeente. De commissie kan in de toekomst nog worden aangevuld met de nieuwe predikant en/of kerkelijk werker.
- In de kerk staan wekelijks bloemen die aan iemand uit de gemeente die aandacht behoeft worden gegeven. Bijzondere diensten zoals op hoogtijdagen worden opgeluisterd door een liturgisch bloemstuk.